

Auhinnatöö, 1928.

370 403

, Trimese suurus seisab
teenimises"

Futlus

Mk. 10, 35-45

Pender, Heinrich

1. deto. 1928. a. luuvuosta -
süd ~~teise~~ jillure teise,
aldiselt kolmeanda
auhvraa vääritiseas
Autor: stud. theol.

Viige: Fraubergh Heinrich Pender
Futlus Nr. 10, 35-45.

"Trimese suurus seisab teenimises"

Auhinna teemi käsitus 1928a.

A.A

Fut. 5.

D/371242

e
v
k
o
o
r
k
n
n
o
e
/
k
k
n
l
/

Essee Markuse ev. 10, 35-45.

Paralleelne jutustus sellest loost on Matteuse evangeeliumis 20, 20-28, kus evangelist jutustab seda sama, ainult selle vahega, et kõigepealt Sebedeuse poegade ema Feesusega kõneleuse astub. Palub oma poegadele, kes seal samas viibisid, et Feesus neile annaks oma kuningriigis paremal ja pahemal käel istuda.

See ei olnud ainult ema soov, algugi et tema oli selle evangeeliumi järgi palvega Feesuse ette astunud, vaid ka tema pojad astuvad Feesusega kõnelusse. Feesus kõneleb nendega niisamuti, kui see Markuse evangeeliumis on jutustatud, kus Sebedeuse pojad Feesuse küsitlemise peale, "Jah" vastavad. Oluline mõlemas evangeeliumides on Sebedeuse poegade nõud-

-mine, mitte ema oma. Ja kui üks
evangelist kõrval seisjat ka poegade
keskele paneb, on see üks ilus pilt,
kus ema elab poegade huvidele kaasa.
Missugune ema seda ei teeks?
Ja teiselt poolt, kui Markus ei kirjelda
seda sündmust, ei ole midagi olulist kaduma
läinud. Miks ta seda ei kirjutanud,
võivad selleks omad põhjused olla.
Võib olla, kui Markus evangeeliumi
kirjutas, elas veel Sebedeuse poegade
ema, ja temast kirjutada ei olnud
tal soov, nõnda kui see ikka on,
et pärast surma, siis on isikute üle
parem väärida, kui nad alles
elavad, tundub teine soodpüüdk
seda teha. Teised selles loos ette
tulevad iseenesest olid juba surnud ja
nendest oli evangelistil voli väärida.
Ja kui Matteuse ev. kirjutati, oli
arvatavasti Sebedeuse poegade ema

ka surmed, kirjutajal oli võimalus kõik
ära ütelda. Aga võis ka lihtsalt alla,
et Markusel ev. kirjutaja ei pidanud
ema palvet oluliseks, vaid poegade oma.
Aujärje järel igatsujaid tuleb poegi
pidada, mitte ema.

Aujärjest on Jeesus jüngritele mõnigi-
kord rääkinud, kord kui Peetrus
on kivib ja ütleb Jeesusele, „mis meil
sest kasa, et meie kõik oleme maha
pannud ja Sinu järelkäinud“ Mt. 19, 27.
Siis vastab Jeesus: „Täiesti, minu ütlen
teile, kes teie minu järel olete käinud,
jällesündinuses, kui imese Poeg istub
oma aujärje peal, peate ka istuma
kaheteistkümnepärje peal ja
kaheteistkümnepärje Israeli sugudaru
peale rohut mõistma“. Mt. 19, 28.

Jeesus arvas sel korral ka Fundast
jüngrite hulka. Teine kord räägib
Ta seda sama viimasel õhtul oma
jüngritega koos alles, seal ei määrata

Ta aujärede hulka kindlaks, rohtu-
mõistmine rahetistkümno Jisraeli
sugukaru peale jääb endiseks. (Lumma 22, 30)
Feesuse jüngrid vardlesid tihtiselle
küsimele üle, kes taevariigis kõige
suurem on. Marsuse ev. jutustab
kui jüngrid Kapernauma alid tulnud,
käsib Feesus neilt, „mis teie isikeseks
vaidlesite? Mr. 9, 33.

Feesus juhatab neid teenimisele.

Kui keegi tahab esimene olla, see olgu
kõikide seast viimne ja kõikide teener. (Mr 9, 35)

Jesgi viimasel öhtul paasatalle siins,
teeb nende seksa rüüdlamine, eeda
põdi neist suuremaks arvata. (Lumma 22, 24)

Seelgi juhhib Ta neid teenimisele. (Mr. 22, 26)

Johannese ev. järgi annab Feesus
kõige madalamas töös - jälgade pesi-
mises jüngritele eesküju, et nad
teeniksid üksteist Joh. B, 5.

Ei tea mitte, kui palju aega oli
Jaakobuse ja Johannese hinges
käsimus paritsenud, millal saame
Jeesusega ühes valitsejad olema?
Peaks Jeesus meile, kui kaasvalitsu-
-jaile voli andma, meid teistest
jüngritest kõrgemale tõstma.

Küll võis see mõte juba kauemat
aega nende hinges liikuda, iselaxanis,
siis kui suured rahva hulgad Jeesust
ümbritsesid, kus ta neile oma Isa
kuningriigist rääkis, sähvas nü
mõnigi råde nende jüngrite hinge,
olla kaasvalitsijateks Jeesusele;
selles riigis, mis neile kui väline
süin maailmas paistis olevat.

Pidi ju tulema see, kes Iisraeli
lagunenud riigi müürid ülesehitab.
Kas ei võinud, Jeesus selluks olla?

Suur mõju masside psühholoogia peale, mis Jeesuse isikust välja läks, kinnitas neile seda iga sammu peal, et Jeesusel on kerge saada valitsejaks, kes võõra ikke alt rahva ära peastab, rüles-ehitab riigi, kus tema jüngrid on ministrid. Seda lootust ei purustanud ka Jeesuse sõnad, tema rääkimine iseenda kannatusest ja surmast. Küll nii mõnegi jüngru hing oli kurb, miks peab see nõnda sündima, ei olnud neil arusaamist sellest teekonnast, millele Jeesus oli astunud. Võib alla, et Jaakobus ja Johannes ei olnud neid raskeid sõnu Jeesuse suust kuulnud.

Evangeelium jutustab: „Siis läksid tema juure Sebedeuse pojad Jaakobus ja Johannes.“

Näüd oli otsustav silmapilk nende püüdumises kätte jõudnud, sest Jeesuse kõne järgi oli ta

teel võitlusele minemas. Nende jüngrite
arusaamise järgi pidi see võtlus rüüriigi
jaluleseadmisega lõppema, kus nemad
alexo Feesuse tähtsamad abilised olnud.
Miks siis mitte seda palvet esitada?

„Anna meile, et meie saame istuda
teine sinu paremal ja teine sinu pake-
mal pool sinu au sees.“

Ilus kohtade jagamine; üks paremal,
teine pahemal pool. Kus jäätid teised?
Neil kahel ei tulnudki meele teisi
jüngrid, ainult olla ise valitsuse
trooni lähedal. Sarnane valitsuse
enda kätte võtmine ei ole kaugelteer
kadunud. Ka seal mitte, kus öeldakse,
et üheõiguslikkus on maksma pandud,
mingisuguse paberi peale, mida nimetatakse
rüüriigi põhiseaduseks.

Sarnane jüngrite teguviis ja palve, kus
olisee tõesti halb. ?

Oli see saagihimust välja kasvunud,
mis alexo valitsemise korral jagamiseks

tulnud? Ei, sarnased madalad
mõtted ei juhtunud jüngerid, vaid
sae süda oma rahva elujärje paran-
damiseks. Kas oleks meil iseseisvat
Õesti riiki olnud, kui mitte meil
poleks leidunud mehi, kes oleks
poliitika lavale astunud.
Aatelise vaimu, sooja tuisuva
südamega juures võis tõusta ka
neil mõte valitseda, oma paremat
annet isamaa teenistusse rakendada
ja juhtida oma rahvast iseseisvusele.
Selles ei saa meie sedagi süüdistada,
ega etteheiteid teha, küll aga nende
teeneid hinnata. Tse asi on, kui
luuakse vaxondi, et valitsust
oma kätte saada ja selle taga on
isikud, kes otsivad ainult oma
huvide täitmist, kellelede valitse-
mine on isiklik karjäär; kus ei
juhi rahvasu, vaid oma kasu,
et parajal juhul hea saagiga ära-

-põgeneda. Seda ei olnud nende
jüngerite juures, nad olid kaugel ära
sest, ainuke, mis oli, et nad üksinda,
kahakesi tahtsid valitseda, ei tunnustanud
demokraatsiat. Pea raskus punkt
selles evangeeliumis langeb aga
sellele, et nad ei teadnud, mis
nad Jeesuselt palusid.

Jeesus ütleb neile: „Teie ei tea, mis
teie palute.“ (Mk. 10, 38) Kõll jüngrid
teadsid väga hästi, mida nad igatsesid,
aga et see Jumala tahtmine ei olnud,
ei teadnud nad mitte.

Jeesus küsitleb: „Kas teie võite seda
karikat juua, mis mina joon ja selle
ristimisega endid lasta ristida, mis ka
mind ristitakse? (Mk 10, 38ü)

Jeesus tahtis kuulda, kas nemad
oma palve juure kindlaks jaavad,
ka kõige raskemas olukorras.

Jüngerite suust tuli kuuldavale
kindel vastus — „Jah.“

Seda mida nad palusid ja mille eest nad ka raskesti lubasid kindlaks jaada, ei võinud Jeesus tähta, sest see ei olnud Jumala ega Tema siht, et kuningaga troonile istuda, vaid ribuvitsa krooni kanda. Ta pidi kuninguse riigi pühustama, millega võitlemine oli palju tähtsam kui juutidele riigi loomine.

Sellepärast on arusaadavad Jeesuse sõnad: „Aga minu paremal ja paremal pool istuda ei ole minu käes anda“ (Mk 10, 40). Sellega tahtis Jeesus jüngrite hingest ajalise riigi mõtet välja pühkida ja neile ütelda, „kui ma ajalise riiki looks, siis sünniks teile kortade jagamine minu kaudu, aga nüüd ei ole see mitte minu anda, vaid neile kellele see on valmistatud.“ (Mk 10, 40-42) See ei tähenda ragu oleks Jeesus jüngritele keelanud riigielust osa võtta, olgu küll, et Jeesuse riik

ei ole sest maailmast, aga oneti on
ta ka siin maa peal, rahu rööm
Düna vaimu sees. Kes peaks inimete
ja rahvaste elu tiiirima rahu ja
röömu poole, kes peaks maailmast
tüli ja survastust välja viima,
inimesi lepitama, tätt ja õigust
tegema, kes peaks süünla raka
alt välja tooma ja seda kodadesse
viima, kuhu nad ial lähevad, et
pimeduse varjud kaoksid, et tõde
ja õigus annaksid teineteisele suud?

Kui mitte Teesuse jüngrid.

Tunad ei ole sellers ingliseid rali-
nud, vaid tulise südamega ja vai-
mustud suuga inimesi; kes ei kohanud
ka tagasi karikat joomast, mida
ülekohtu tegijad õiguse nõudjatele
teevad. Sokratesest, kes oli
mõttelark, räägitakse; et ta oma
õpetusega, mis rahanet õhku
sellesse aega tõis, oli vaenlasi kogu-

-nud, kes teda süüdistasid, et ta
on üleskutsunud noortest vanuist
kombeist lahti üttelema. Talle
määrati surma otsus, selleks pidi
ta ise mürgikarika tühjendama.
Kangelasena oli ta seda teinud.

Paljud võtaks parem mürgikarika
kui juua viha ja vaenu karikat,
nõnda nagu Feesuste. Küll käis
ka tema südamest võitlus läbi:

„Isa, kui on see võimalik, võta
see karikas minust ära.“

„Aga silmapilk hiljem, ei mõtte
nõnda, kuidas ma tahaksin, vaid
nõnda, kuidas Sa tahad.“ (Mt 26, 39)

Kui meie Isa tahtmist teeme,
tuleb nii mõnigi karikas mõruda
tühjendada. „Seda karikat,
mis mina joon, peate teie küll
jooma ja selle ristimisega, mis
mind ristitakse peab ka teid
ristitama.“ (Mr 10, 39)

Teid peab ristitama, oli Jeesus
ütelnud. Mõni võib arvata, peab
teist ja kolmat korda ristitama,
seda on ju Jeesus rääkinud, süskui
ta ise ja tema järgijad olid ristitad.
Mistugune on ristimine, millest
Jeesus siin räägib?

Kindal on, et ta siin sellest
ristimisest ei räägi, mis tal oli
olnud, kui ta evangeeliumi kuulun-
tama hakkas, küll aga ristimisest,
mille kohta ta tähendab, ja mis
kitaas on mul käes, kuniks see
lopetakse. (Luk 12, 50)

Kannatused, võitlemised - oli
Jeesuse ristimine, millest ta
järgijatele räägib ja millest nemed
peavad osa saama.

Ei olnud see ainult nende kahe järgi-
saatus, vaid ta on terve ristiroguduse
ajalugu. Algristiroguduse pärril

langes Jaakobus kuninga Heroodise
tagakiusamise ajal, tühjendas viha
karika, mis oli ristiroguduse vastu
sihtitud. Si käinud Johannese
käsi ka palju paremini, teda sai
samuti vaenitulega ristitud.
Meremeste elus valitseb romme,
et kõik, kes ~~ekvatorile~~ on esimest
korda laevaga sõtnud, peavad
endrad ristida laskma. Kui laev
on ekvatorile lähnenud, siis
võetakse reisijate ja noorte mad-
ruste juures ristimine ette.
Kui nad kõik tankistused ja var-
rused, mõnikord isegi veidrused
on läbi tõmud, võivad jälle edasi
sõita. Käesoleval aastal peaks isegi
inglise kuninga poeg ka niisuguse
ristimise läbi tegema.
Käesolevas Feesuse jüngeris teeb
ristitulega ristimine, milline ei
saa puunduma ühegi, kes tahab

Mis tähendab ristida laeva?

üle ekvaatori sõita, peab riisutuse
rete vööst ja hädade palavusest
läbrimema. Nii nagu seda rist-
most on saanud tunda Jeesus, kelle
kätte Isa oli terve inimsonna elu
laeva juhtimise annud, nõnda
peab ka see merega sündnana
sel laeval, kus Jeesus on tüürimees.
Olegu et kapteni jagada on kõik
kohad sellel laeval, ta määrab
ametid, igaühel tema võimet
mööda, kuidas ta tuiultis ja
tormides, mis laeva tabanud,
on ennast lasknud ristida.
Kas ei rütle Jeesus selles evangeeliumis
jünguritel? Jumal, on kapten,
Tema käes on laeva täieline
juhtimine, Tema määrab oma
rüügis teile kohad, see ei ole
üks minu anda, mina vaid teid
juhatan, et teie võite kapteni
käsku täita.

Sellel laeval maksab seadus, kes kõrg-
ülem tahab olla, peab rōõkide sulane (Mr 10, 44)
olema. Jeesus seab teenimise isiku
kõrguse hõndamise mōõdu puur,
sellega mōõdab ta iseennast ja oma
jõnguid, kes teist tahab ülem alla,
see olgu teie teener. (Mr 10, 43)

Jeesus ei kaota siin sugugi isiku
väärtust, sest seda ei ole ta tulnud
kaotama, küll palju enam tõstma.
See ei tähenda mullakõega põu-
-muss saada nagu mõnigi kristlane
ütleb, "ma olen tuhk ja põu",
Kuid mine puuduta seda tuhka,
vasta, kuidas talle elu sisse tuleb,
nii et pead selle mulla ja tuhka
est põgenema, mida ta sulle
näppu viskab. Kuid tõesti, meie
oleme Jumala käes kui muld,
mis suuvel maapõrdaja teenistuses
seisab, ma arvan, et keegi ei ütle,

et nullal väärtust ei ole, olgu küll,
et kõik ta peal konnrad, ometi
on nullal suur väärtus, ilma milleta
ei oska meie elu ettekujutada.

Preisimaa keiser Friedrich Suur,
oh ütelnud, "Riigi esimene teener,
see olen mina." Suur on olnud
tema mõju oma riigi ametnikepeale,
kes temas esimesest riigi
teenert nägid ja temast võisid
õppida töötlemises ja täpsuses.
Kus leiame parema raju teenmise
taruses, kui mitte Jeesuses, kelle
elu oli üks alaline teenimine,
teiste kasuks elamine ja ohverdamine,
Tõest esimene teener jumelariigis
teenimises, kannatamises ja armastamises,
on olnud Jeesus, kui ta ütles
"Sest inimese Poeg ei olegi tulnud
ennast laseks teenida, vaid ise
teenima ja andma oma hinge lunas-
tamise hinnaks mõne eest"

Teesus räägib, et ta tuli teenima,
tervet inimkonda ära lunastama
kurjuse võimusest, vabastama
patust, lunastamisest tooma
kõigile, kes teda Terandaks ja
Plastjaks igatsesid, kes tahtsid
Isa juure tagasi, et seal elu-
rannal, isakodus viibida.

Kõigile neile on ta saanud lunas-
tamise hinnaks, juhiks ja saatjaks.
Teesuse teenimine, Tema ligimise
armastus, on kahtlemata palju
kaasa aidanud, et saavad asuta-
tud pidalitöbiste majad, pinedate
koolid, kurttummade kasvatus-
asutused, vanade, vaeste ja lan-
genute päästekodud. See kõik
on Teesuse vaimust välja
kasvanud. Tema jüngrite püha
kohus, on aidata ja toetada,
neid keda teised ära unustanud,
maha jätanud, kelle elu on lõõnud

kaskeid kaavu, neid ületoosta ja rää-
kida sellest, et Jeesus on tulnud
neid teenima. Kõige parem tunnus
Jeesuse armastusest on ta järelkäijale
elav osavõtt teiste kaasinimeste rüüt-
susest, mitte käega löömise teiste
häda peale, „mis mul see sõda lä-
heb, kuidas teine viuleb“, ei mitte
ainult sõnaga juhtida inimesi
Jeesuse juure, vaid elava armastava
teaga, millel siis sõnad ei puudu,
et inimest aratada enese ära tund-
niisele ja Jeesuse lunastava mõju
vasta rõtniisele. Üks tänapäeva
teenimise ja usuelu puuduotest
on, et magatakse armu padja peal,
õeldakse „armust saame õndsaks“,
on kindel, et seda küll meie teenimine
ei anna. Aga kui usuelus
ainult magasate tunnete peal
puhatakse, molgutakse mõtteid
„Küll on paradüüsis hea alla“

Mis meil meie ümbrus korda läheb, olgu
kas ta või pörgu. Igatsetakse enne
aega ainult Feesuse juure, Tema au
sisse minna, ilma et siin ilmas teenida
ja teiste kasuks elada. Nüsuqust
armu ei tunne Feesus, neile saab
ta üttelema: „Minge ära, minust, teie
ülekohutu tegijad.“ (Mt 25, 41)

Kõik mis armu tähe all tegemata on
jäänud, muutub ülekohutuks, mis
karjub Jumala esmeie peale.

Sellepärast arm ja teenimine.

Feesuse armastas rihutagu meid
teenima ja järel andmata tööle,
süs tuleb meile Tema ^{lähemald} viik ja meie
läheme iga sammuga Jumala
au riigile ja sellele aule, mis
ainu üksi Jumalal anda.

Aamen.

Auhinnetöö

370403

i